

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ АВТОМОБІЛІВ, НЕ ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ

В. Мартиненко, провідний інженер з сертифікації ДТЗ,
ДП «Запоріжжястандартметрологія», м. Запоріжжя

ПОДТВЕРЖДЕНИЕ СООТВЕТСТВИЯ АВТОМОБИЛЕЙ, НЕ ПРЕДНАЗНАЧЕННЫХ ДЛЯ ЕВРОПЕЙСКОГО РЫНКА

В. Мартиненко, ведущий инженер по сертификации ДТС,
ГП «Запорожьестандартметрология», г. Запорожье

CONFIRMATION OF CONFORMITY OF CARS NOT INTENDED FOR EUROPEAN MARKET

V. Martynenko, Leading Engineer on Road Vehicles Certification,
«Zaporizhzhia standartmetrologiia» State Enterprise, Zaporizhzhia

С тагнація вітчизняної банківської сфери та припинення кредитування, зумовлені фінансовою кризою, негативно позначились на автомобільному ринку — обсяги продажів машин в Україні помітно скоротились. Офіційні імпортери переважно розпродують «старі запаси», сподіваючись на розвиток програми трейд-ін (обмін старих авто на нові з доплатою різниці) та на відмову потенційних клієнтів від послуг «сірих» дилерів, боротьба з якими триває вже не один рік.

Приблизно до 2006 року офіційні й «сірі» дилери більш-менш мирно співіснували: авторинок бурхливо ріс, а покупців вистачало на всіх.

«Сірі» — імпортери, які не мають статусу офіційного дилера і закупають автомобілі не напряму через торгові будинки виробників, а через мережу посередників за кордоном чи комісійні майданчики. Вони на українському ринку виживають з багатьох причин. Щоб знизити вартість своїх автомобілів, «сірі» вдавались до дешевих схем розмитнення. Одна з них — ввезення «розукомплектованих» автомобілів, з яких знімалися бампери, світлотехніка, облицювання, внутрішнє оздоблення, сидіння. Порівняно із ціною заводу-виробника митна вартість

У статті розглянуто питання імпорту до України автомобілів та комплектуючих до них за схемами «сірих» дилерів, що спричиняє значні втрати державного бюджету.

такого «автоконструктора» занижувалась у 3—4 рази, і вже з цієї суми автотрейдери сплачували мито і ПДВ. Залучення у ці схеми митників дозволяло значно зменшити витрати на «розмитнення» автомобілів преміум-класу. За даними Всеукраїнської асоціації автоімпортерів, за вісім місяців 2007 року за такою схемою «сірі» дилери ввезли в Україну понад 23 тис. авто, заощадивши на податках близько 2,7 млрд. доларів. Це спричинило скандал на ринку автомобільного імпорту, що призвело до численних перевірок із залученням органів прокуратури, СБУ та інших «силових» структур. Офіційні дилери, які ввозять в країну престижні марки автомобілів, влаштували справжню атаку в ЗМІ, висловлюючи резонні побоювання втратити ринок. Постацанням розукомплектованих автомобілів зацікавилася Генпрокуратура, яка наказала Державній митній службі (лист № 07/2/1144 від 04.09.2007) вжити заходів «з припинення ввезення розукомплектованих автомобілів». Результатом стало введення ▶

Найменування світлотехнічних приладів	Стандарт Європи, ДСТУ UN/ECE R 48-02:2002	Стандарти США та Канади
Передні фари (ближнього світла)	Асиметричний світлорозподіл. Лінія межі світлової плями на контрольному екрані — зі зломом вгору у правій частині (як на мал. в ДСТУ 3649-97). Верхня частина променя «зрізана» від центру лампи і відбивача до низу, права фара світить далі (для кращого освітлення узбіччя дороги), ліва фара — слабше (для зниження ймовірності засліплення водія зустрічної машини)	Симетричний світлорозподіл. Лінія межі світлової плями на контрольному екрані — горизонтальна по всій ширині. Форма променя — конічна, що розширюється в усі боки. Можуть застосовуватися додаткові білі бічні фари, що освітлюють вхід у поворот при включенні відповідного покажчика повороту
Передні габаритні вогні	Білого кольору. Спрямовані вперед. Бічні не застосовуються	Білого або помаранчевого кольору. Часто застосовуються бічні передні помаранчеві і задні червоні габаритні ліхтарі
Покажчики поворотів	Обов'язкова наявність передніх, задніх і бічних покажчиків помаранчевого або так званого автожовтого кольору. Не можуть бути поєднані з іншими ліхтарями, а розташовуються в окремих секціях	Задні — червоного кольору. До того ж можуть бути поєднані в одному блоці із заднім габаритним вогнем і стоп-сигналом. Бічні майже не застосовуються, крім європейських та деяких японських машин, призначених для ринку США
Задні протитуманні ліхтарі	Обов'язкова наявність одного (з боку водія або по центру) чи двох ліхтарів. Вмикаються окремим вимикачем, але загоряються тільки з ближнім або дальнім світлом фар	Не передбачені. Спеціальних вимог немає
Задні світловідбивачі	Обов'язкові. 2 шт. Червоного кольору	Не обов'язкові. Спеціальних приписів немає

рівних умов формування митної вартості для всіх учасників ринку — як для готових автомобілів.

Дещо пізніше до обмежувальної політики держави у ставленні до «неофіціалів» приєднався і Держспоживстандарт. Органам з сертифікації було наказано [1, 2] розіслати офіційні роз'яснення імпортерам, які постачають на митну територію України автомобілі, призначені для ринків Північної Америки та Азії, про умови виконання обов'язкових вимог, визначених у розділі 21 Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні [3]. Згідно з цими документами, уповноважені органи з сертифікації мають проводити роботи із сертифікації та видавати сертифікати відповідності (свідчення про визнання іноземних сертифікатів) на дорожні транспортні засоби (ДТЗ), їх складові частини та обладнання, призначені для використання на території України, тільки «на підставі протоколів випробувань заводів-виробників ДТЗ і прямих дилерських договорів із заводами-виробниками ДТЗ». Це завдало ще один серйозний удар по «сірим», адже пря-

мих дилерських контрактів з заводами-виробниками у них не було.

Проте, враховуючи багаторічне панування в Україні піратських дисків і нелегальних комп'ютерних програм, чи варто сподіватись, що вітчизняні автолюбители скажуть неофіційним автомобілям рішуче «ні». Навіть наявність гарантії — один з основних аргументів на користь офіційних продавців — не всі сприймають всерйоз: вигідна ціна на «сірі» автомобілі бере гору над гарантійними обіцянками офіційних імпортерів. «Сірі» дилери — це вільні компанії, які купують автомобілі на ринках з кращою ціновою кон'юнктурою, зокрема, у США, Канаді, Об'єднаних Арабських Еміратах. Автомобілі, призначені для Північноамериканського ринку, відрізняються підвищеною комфортабельністю ходової частини та салону, меншою токсичністю випускних газів, високим рівнем пасивної безпеки, надійністю і простотою конструкції. Однак, вони відповідають вимогам американських стандартів, що відрізняються від європейських, яких дотримується й українська

Система сертифікації УкрСЕПРО. А це ускладнює допуск таких автомобілів до експлуатації в Україні. Так, зокрема, ціла низка марок і моделей автомобілів мають зовнішні світлові прилади, що не відповідають європейському стандарту (Правила ЄЕК ООН 48-02) і прийнятому на його основі стандарту України [4]. Сертифікація цих автомобілів не допускається без переобладнання світлових приладів відповідно до європейських вимог, яке, з урахуванням різниці у стандартах (таблиця), можна провести без особливих витрат.

Переобладнання американської «оптики» на європейську в більшості випадків можливе силами достатньо кваліфікованого автоелектрика. Наприклад, у секції ліхтарів заднього ходу білого кольору встановлюються лампи 21W помаранчевого кольору, до яких підводяться дроти від покажчиків повороту. Загальна секція червоного кольору залишається тільки для стоп-сигналу і заднього габаритного вогню. Додатковий ліхтар заднього ходу білого кольору доведеться підвісити на бампер з правого боку автомобіля на висоті не нижче 250 мм від землі, а симетрично йому з лівого — додатковий протитуманний ліхтар червоного кольору. Як бічні повторювачі покажчика повороту можна задіяти передні габаритні ліхтарі, які у багатьох «американців» якраз помаранчевого кольору і заходять на передні крила, тільки замість габаритного «накинути» на їх лампи дроти від передніх покажчиків повороту. Схожі схеми можна застосувати і на автомобілях зі світлодіодною оптикою.

Після переобладнання обов'язково проводяться випробування на відповідність вимогам [4]. Щодо підтвердження відповідності іншим вимогам, може бути використаний протокол раніше проведених випробувань автомобіля того ж типу, моделі і заводу-виробника.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ Держспоживстандарту України «Про затвердження Переліку уповноважених регіональних органів із сертифікації, яким делеговано право проводити роботи із сертифікації та видавати сертифікати відповідності (свідоцтва про визнання іноземних сертифікатів) на дорожні транспортні засоби, а також їх складові частини та приладдя, що призначені для використання на території України» від 31.07.2008 № 259.
2. Наказ Держспоживстандарту України «Про внесення змін та доповнень до наказу від 31.07.2008 № 259» від 19.09.2008 № 337.
3. Наказ Держспоживстандарту України «Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні» від 01.02.2005 № 28.
4. ДСТУ UN/ECE R 48-02. Єдині технічні приписи щодо офіційного затвердження дорожніх транспортних засобів стосовно установаження пристроїв освітлення та світлової сигналізації (Правила ЄЕК ООН 48-02:2001, IDT). ■

ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДП «УКРНДНЦ»

Основні завдання Інституту підготовки фахівців ДП «УкрНДНЦ»:

- Підготовка спеціалістів і магістрів (друга вища освіта).
- Підготовка кандидатів в аудитори з сертифікації:
 - продукції та послуг;
 - систем управління якістю за ДСТУ ISO 9001:2000;
 - систем управління навколишнім середовищем за ДСТУ ISO 14001;
 - систем управління безпечністю харчових продуктів за ДСТУ 4161—2003.
- Підготовка кандидатів в аудитори з метрології та лабораторій.
- Підготовка органів з сертифікації до акредитації.
- Підготовка фахівців за напрямками:
 - підготовка асесорів (аудиторів з акредитації лабораторій за ДСТУ ISO/IEC 17025);
 - перевірка та калібрування засобів виміральної техніки;
 - метрологічне забезпечення вимірювань та виробництва;
 - розробка та внутрішній аудит систем управління.

Структура Інституту підготовки фахівців:

- Кафедра акредитації лабораторій, механічних та геометричних вимірювань.
- Кафедра оцінки відповідності, стандартизації, управління якістю та споживчої політики.
- Кафедра метрологічного забезпечення виробництва, електричних та радіотехнічних вимірювань.
- Кафедра екологічного контролю, теплотехнічних та фізико-хімічних вимірювань.
- Кафедра управління якістю та випробування харчових продуктів.

Контакти: тел./факс: (44) 452-34-27; тел.: (44) 450-67-19
Адреса: 03115, Київ, вул. Святошинська, 2, 6-й поверх
E-mail: decanat@ukrndnc.org.ua

